

jednomiesięczny kurs w szkole przemysłowej w Krakowie, w którym obznajomiono nauczycieli z rachunkiem, buchhalterią i stylistyką przemysłową. Biorącym w tym kursie udział 30 nauczycielom wypłacił krajowy fundusz przemysłowy zasiłki w łącznej kwocie 1.450 zł.

Jako rzecz nową przedstawia komisya krajowa przemysłowa usiłowanie swoje w kierunku dostarczania uczniom uzupełniających szkół przemysłowych stosownej lektury prywatnej. Wyposażono tak 30 szkół uzupełniających i 20 szkół zawodowych stosownymi 92 tomów liczącymi księgozbiorkami, które tworzyć mają biblioteczkę szkolną. Na zakupno i oprawę tych książek wydano 1.500 zł.

Rzecz ta na pełne zasługuje uznanie.

W kierunku religijno moralnego działania na młodzież rękodzielniczą Wydział krajowy, stosownie do objawionej intencji Wysokiego Sejmu, wezwał zarządy szkół w kraju, ażeby — o ile to się dotąd nie stało — w porozumieniu z księżami katechetami, postarały się, iżby uczniowie pod stosownym nadzorem — oprócz innych praktyk religijnych — w niedzielę i święta uroczyste uczęszczali wspólnie na mszę św. O treści tego polecenia zawiadomił Wydział krajowy Ordynaryaty biskupie obu obrządków w kraju z prośbą o udzielenie podwładnym księżom katechetom odpowiednich wskazówek. Ordynaryaty powitały powyższe zarządzenie z najżywszem zadowoleniem i uczyniły zadość prośbie Wydziału krajowego.

W okresie, objętym niniejszem sprawozdaniem z polecenia Wydziału krajowego dokonano administracyjnych lustracyj 14 szkół; w najbliższej przyszłości odbędą się także lustracje dalsze.

W sprawie uzupełniających szkół w kierunku handlowym, których zakładaniem wskutek zeszłorocznej uchwały Wysokiego Sejmu Wydział krajowy się miał zająć, zaznaczyć należy, że przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej, kurs taki założono. Statut tego kursu, który w październiku 1897 wszedł w życie, Wydział krajowy zatwierdził w listopadzie tegoż roku. Reprezentacya miasta Białej dążyła pierwotnie do tego, ażeby językiem wykładowym na kursie tym był wyłącznie język niemiecki. Gdy jednakże z wykazu zapisanych uczniów wynikło, że pomiędzy zapisanymi była znaczna ilość uczniów, których językiem ojczystym i towarzyskim jest polski, zastrzegła komisya, aby nauka, podobnie jak w szkole przemysłowej, była utrakwistyczną.

Że założenie większej ilości takich kursów w kraju byłoby rzeczą niezmiernie pożądaną, nie ulega wątpliwości, choć z drugiej strony trudność w przeprowadzeniu tego z powodu braku sił nauczycielskich nie mała. Zarządzi temu w znacznej mierze powstać mająca we Lwowie wyższa szkoła handlowa, a stosowne kursy specjalne w wyższej szkole handlowej w Krakowie, której obecnie 2 klasy już działają, mogłyby pewną ilość sił nauczycielskich przysporzyć już w ciągu najbliższych wakacyj.

O jednej jeszcze sprawie wartoby pomyśleć. Oto uczeń terminator po skończonej drugiej, tj. najwyższej klasy uzupełniającej szkoły przemysłowej, czy to jako starszy terminator, czy też nawet później jako czeladnik, miałby nieraz chęć dalszego jeszcze kształcenia się szczególnie w rysunku zawodowym.

Jakkolwiek nauczycieli do udzielania tej dalszej nauki nieźle ukwalifikowanych, znajdzie się już w kraju dość, to jednak prócz oczywiście Lwowa i Krakowa, gdzie dalsza taka nauka przy rządowych szkołach przemysłowych odbywa się, nigdzie wreszcie jak dotąd nie ma na nią miejsca.

Niezawodnie przynajmniej w miastach większych zaprowadzić by ją można, oczywiście osobno, a nie w godzinach wspólnej nauki rysunku w istniejącej drugiej klasie uzupełniającej szkoły przemysłowej. Urządzenie to, które w niektórych miastach żadnej nie napotka trudności, byłoby zdaniem komisyi pożądane.

Streszczając przedstawione wywody, komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z działalności zarządu szkół przemysłowych uzupełniających do wiadomości.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby spowodował władze przemysłowe pierwszej instancji do ścisłego i energicznego stosowania postanowień noweli (z 23. lutego 1897, Dz. p. p. Nr. 63.) do ustawy przemysłowej, a to tak wobec majstrów jak i terminatorów.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zakładaniem nowych kursów uzupełniających o kierunku handlowym stale się opiekował i starał się wyjednać na ten cel znaczniejszy zasiłek ze skarbu Państwa

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przy pomocy krajowej komisji dla spraw przemysłowych umożliwił, na razie przynajmniej w miastach większych, ukończonym uczniom uzupełniających szkół przemysłowych dalsze wydoskonalenie się w rysunkach zawodowych.

Lwów, dnia 8. lutego 1898.

Przewodniczący:
Szczepanowski.

Sprawozdawca:
Jan Rotter.

Sprawozdanie

Komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie regulacji rzeki Pełtwi z dopływami.

Wysoki Sejmie!

Regulacja rzeki Pełtwi była przedmiotem badań ze strony c. k. Rządu w latach 1859 i 1879; — wykonanie jej jednak, które wedle projektu rządowego ograniczyć się miało do oczyszczenia łożyska i kilku przekopów — nie przyszło do skutku z powodu trudności ściągnięcia datków konkurencyjnych przez właściwe władze administracyjne; — zebrane zaś przez te władze od roku 1863 datki w kwocie 2.010 zł. 49 ct., ulokowano według odezwy c. k. Namiestnictwa z dnia 6. września 1890, l. 64.326 na dwie książeczki kasy oszczędności i przechowano jako depozyt polityczny od r. 1885 w c. k. głównej kasie krajowej.

Po raz pierwszy wniesioną została ta sprawa do Wysokiego Sejmu w r. 1885 przez Wydział krajowy, który wskutek wielokrotnych podań stron interesowanych, popartych gorąco przez Reprezentację powiatową lwowską, zarządził w roku 1885 wykonanie pomiarów i opracowanie projektu regulacji Pełtwi od Lwowa do ujścia do Bugu na długości 57,99 km. wraz z młynówką i kanałem nawodniającym na lewym brzegu Pełtwi od Lwowa do młyna w Barszczowicach na długości 17,2 kl.

Ponieważ jednak przedłożonych w r. 1885, dwanaście projektów specjalnych ustaw melioracyjnych, które obejmowały między innymi regulacją Pełtwi kosztem 510.000 zł. i regulacją Bugu kosztem 550.000 zł. przedstawiało dla ówczesnej Komisji gospodarstwa krajowego dzieło zanadto olbrzymie, a obok tego Komisya nie miała jeszcze dostatecznego zaufania do obliczeń kosztorysowych, sporządzonych przez krajowe biuro melioracyjne; — przeto mimo poparcia Wydziału krajowego, przyjął Wysoki Sejm w r. 1886, tylko projekty kilku melioracji w zachodniej części kraju i projekt regulacji górnej sekcji Gniłej Lipy, sprawę zaś regulacji Pełtwi i Bugu odroczył, uchwalając na posiedzeniu z dnia 20. stycznia 1886, następującą rezolucję przedłożoną przez posła Merunowicza:

„Uznając potrzebę podjęcia najpilniejszych przynajmniej melioracji wodnych w północno wschodniej części kraju, poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził ponowne przeprowadzenie zdjęć technicznych i obliczeń kosztorysowych co do regulacji Pełtwi i Bugu w tym kierunku, o ile bez ujmy skuteczności robót, dałyby się wykonać stopniowo pewne najpilniejsze i dla celów gospodarczych najpożyteczniejsze roboty regulacyjne na obu wyż wymienionych rzekach partjami i z mniejszem niż wedle dotychczasowych obliczeń obciążeniem adjacentów“.

Od roku 1886, sprawa regulacji rzeki Pełtwi nie schodziła ze stołu obrad Wysokiego Sejmu, o czem świadczą co roczne przedłożenia melioracyjne Wydziału krajo-

wego; — przedkładane przez Wydział krajowy wyniki badań technicznych (subalg. 7. alegatu 71. do stenogr. sprawozdań z r. 1890) petycje interesowanych powiatów, gmin i obszarów dworskich (Wydziału powiatowego we Lwowie i gmin Połonice, Biłka królewska, Zuchorzyce, Lwów, Krzywczyce, Sroki i Zamarstynów w r. 1889, — Rady powiatowej w Przemyślanach i gminy Zniesienie w r. 1892), — wnioski niestrudzonego posła Merunowicza i rezolucye Wysokiego Sejmu uchwalone na skutek tych wniosków i petycji, mianowicie:

1) rezolucya z dnia 27. listopada 1890, przekazująca wniosek posła Merunowicza Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia przy wypracowaniu projektu regulacyi Pełtwi;

2) uchwała z dnia 4. lutego 1895 odstępująca petycyje gmin Zniesienie, Zamarstynów, Kleparów i Hołosko małe, tudzież mieszkańców III. dzielnicy miasta Lwowa Wydziałowi krajowemu z poleceniem przyspieszenia całego projektu technicznego regulacyi Pełtwi;

3) wreszcie następująca uchwała z dnia 12. lutego 1897.: Sejm wzywa Wydział krajowy, ażeby w roku bieżącym zarządził ukończenie projektu regulacyi rzeki Pełtwi, postarał się o przeprowadzenie reambulacyi tego projektu przez techniczne organa państwowe i odnośny projekt ustawy przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi.

Po upływie dwunastu lat od powzięcia przez Wysoki Sejm powołanej pierwszej uchwały przedłożył wreszcie Wydział krajowy na bieżącej sesyi projekt ustawy zapewniającej przeprowadzenie regulacyi Pełtwi z dopływami, oraz nawodnienie jej doliny w drodze przedsiębiorstwa krajowego. Opracowany przez krajowe biuro melioracyjne projekt techniczny obejmuje regulacyą Pełtwi od Lwowa do ujścia na długości 60,835 kilometrów i regulacyą 17 dopływów łącznej długości 34,952 km. razem 95.787 kilometrów, oraz nawodnienie części doliny o powierzchni 6,354 morgów.

Regulacya Pełtwi i dopływów, ma na celu obniżenie łożyska Pełtwi pode Lwowem do 6 metrów pod tererem dla umożliwienia zasklepienia Pełtwi we Lwowie i kanalizacyi przedmieścia Żółkiewskiego, oraz osuszenie i ochronę od wylewów letnich w czasie wegetacyi 12.969 morgów nadbrzeżnych łąk, pastwisk i ogrodów w 35 gminach powiatu kamioneckiego, złoczowskiego, przemysłańskiego i lwowskiego, — przez nawodnienie zaś części powyższego obszaru, ma być zużytkowaną posiadająca wielką wartość nawozową woda z kanałów lwowskich dla produkcyi siana i warzyw.

Koszta regulacyi Pełtwi i dopływów obliczono na . . . 1,950.000 zł.

Koszta zaś nawodnienia na . . . 935.000 »

Razem na . . . 2,885.000 zł.

tak, iż przeciętny koszt osuszenia i ochrony od wylewów jednego morga wynosi 150 zł. 36 ct. (przy powierzchni 12.969 morgów o kosztach regulacyi Pełtwi i dopływów 1,950.000 zł.), przeciętny zaś koszt osuszenia i nawodnienia, oprócz powyższej kwoty 150 zł. 36 ct., która obciąża każdy morg w okręgu konkurencyjnym z tytułu regulacyi, 147 zł. 15 ct., razem więc 297 zł. 51 ct.

Mimo tak wysokich kosztów przeciętnych osuszenia, względnie nawodnienia jednego morga uważa Wydział krajowy całe przedsiębiorstwo za rentowne; przyjmuje bowiem podwyższenie rocznego dochodu z każdego morga osuszonego na 10 zł., a z każdego morga gruntu nawodnionego na 30 zł., podwyższenie zaś wartości 43 hektarów placów budowlanych pode Lwowem na 3 zł. od metra kwadratowego i na tej podstawie otrzymuje podwyższenie wartości gruntów uprawnych w dolinie Pełtwi

w sumie . . . 5,135.400 zł.

podwyższenie zaś wartości placów budowlanych w sumie . . . 1,290.000 »

razem . . . 6,425.400 zł.

tak, iż w porównaniu z ogólnym nakładem . . . 2,885.000 »

okazuje się nadwyżka . . . 3,540,400 »

Badając poszczególne rubryki przedłożonego przez Wydział krajowy zestawienia kosztorysowego, zauważyła Komisya zbyt wysoką kwotę preliminarowaną na budowę obiektów, tj. mostów, szluz i przepustów (231,967 zł. 38 ct. przy regulacyi Pełtwi a 322,475 zł. 80 ct. przy nawodnieniu); poprzestaje jednak tylko na zaznaczeniu tego szczegółu, gdyż zwrócono jej uwagę w biurze melioracyjnem, że w myśl §. 32. kraj. ustawy wodnej przedsiębiorstwo obowiązane jest do wystawienia i utrzymywania wszelkich mostów i ław do

połączenia obu brzegów, rowów osuszających i nawodniających, których ilość ze względu na cel i rozmiary robót musi być bardzo znaczną.

Co się tyczy wykazanej przez Wydział krajowy rentowności przedsiębiorstwa, różnić należy dwie kategorie robót;

1) regulację Pełtwi i dopływów, przy której kosztem 1,950.000 zł. ma być podniesioną wartość gruntów osuszonych o 1,323.000 zł., tudzież placów budowlanych

pode Lwowem o	1,290.000 zł.
razem	<u>2,613.000 „</u>

2) nawodnienie 6.354 morgów łąk, pastwisk i ogrodów, przy którym kosztem 935.000 zł., ma być podwyższoną wartość gruntów o 3,812.400 zł.

Jakkolwiek pozornie wedle obliczenia Wydziału krajowego regulacja Pełtwi wydawaćby się mogła mniej rentowną od nawodnienia, bo spodziewana z regulacji korzyść przewyższa wkład tylko o 663.000 zł. (przy nawodnieniu zaś o 2,877.400 zł.). to jednak przyznać należy pierwszeństwo regulacji Pełtwi, której potrzebę i nagłość wszystkie interesowane gminy i obszary dworskie podnoszą wobec wielkiej doniosłości regulacji Pełtwi dla poprawienia stosunków sanitarnych i rozwoju stolicy kraju.

Nie tylko bowiem zamierzone przez gminę miasta Lwowa zasklepienie Pełtwi i kanalizacja przedmieścia Żółkiewskiego, lecz także przełożenie wału kolejowego i rozszerzenie miasta przez włączenie Zamarstynowa, części Zboisk i Zniesienia, wyłącznie są zależne od pogłębienia łożyska Pełtwi, które właśnie wedle projektu ma być odpowiednio do potrzeb Lwowa obniżone.

Z tego powodu zaleca Komisyja gospodarstwa krajowego Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia wniosek Wydziału krajowego na ustawodawcze zapewnienie wykonania regulacji Pełtwi z dopływami.

Niemniej jednak przemawia komisya gorąco za przeprowadzeniem pierwszego w kraju nawodnienia na większą skalę, które z jednej strony okazuje się tu niezbędnem — ze względu na znaczne pogłębienie łożyska Pełtwi a skutkiem tego możliwość przesuszenia i pogorszenia łąk nadbrzeżnych — z drugiej strony zaś nie jest bez znaczenia dla stolicy kraju.

Wiadomo bowiem, że postanowienie §. 10. kraj. ustawy wodnej wzbrania zanieczyszczać wody płynące i na podstawie tego przepisu powinien właściwie zarząd miasta Lwowa przed wpuszczeniem zawartości kanałów do Pełtwi; być zobowiązanym do oczyszczenia tej zawartości, jak to n. p. ma miejsce w Berlinie, Wrocławiu i Gdańsku za pomocą pól irygowanych. Otóż zaprojektowane nawodnienie wodą Pełtwi w rezultacie zastąpi gminę miasta Lwowa w oczyszczaniu wody, i przyczyni się do poprawienia stosunków sanitarnych w dolnym biegu tej rzeki.

Obok tego nawodnienie ogrodów warzywnych i łąk przyczyni się niewątpliwie do zwiększenia produkcji mięsa i mleka; oraz warzyw i wpłynie na lepsze i tańsze zaopatrzenie Lwowa w żywność.

Al. I. O ile zaprojektowane nawodnienie wpłynąć może na powiększenie produkcji rolniczej; okazuje się z załączonego ./ zestawienia ilości wody przepływającej Pełtwią pode Lwowem, oraz zawartości pokarmów roślinnych w tej wodzie skonstatowanej przez profesora politechniki p. Pawlewskiego, mianowicie: azotu kwasu fosforowego i potasu.

I tak w ciągu jednego roku, uchodzi z wodą Pełtwi ze szkodą dla rolnictwa 669.012 kilogramów azotu, 218.978 kilogramów kwasu fosforowego i 747.510 kilogramów tlenku potasu. Przyjąwszy cenę jednego kilograma azotu na 67 ct. w. a., kwasu fosforowego na 20 ct. w. a., a tlenku potazu na 15 ct. w. a. (wedle cennika nawozów sztucznych komitetu c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego na rok 1898), otrzyma się coroczną wartość pokarmów roślinnych zawartych w wodzie Pełtwi:

a) azotu	448.238 zł.
b) kwasu fosforowego	43.795 „
c) tlenku potasu	112.126 „
razem okrągło	<u>604.159 zł.</u>

Gdy nawodnienie wielką wodą letnią, która prowadzi nawozów wartości okrągło 190.000 zł., jest wykluczone; zużytkować się z a w s z e d a d z ą dla nawodnienia pokarmy

roślinne w pozostałej wartości rocznej około 400.000 zł. w. a., z czego przy choćby 25% absorbeyi i osiadanu; dostanie się do gleby nawozów wartości około 100.000 zł. rocznie.

Ze względu na wielką doniosłość regulacyi Pełtwi dla miasta Lwowa, podziela też komisya gospodarstwa krajowego w zupełności zapatrywanie Wydziału krajowego, że temu przedsiębiorstwu melioracyjnemu winien być przyznany wydatniejszy zasiłek c. k. skarbu państwa, mianowicie oprócz unormowanego państwową ustawą melioracyjną 30% datku z państwowego funduszu melioracyjnego, dalszy 30% zasiłek z funduszu inwestycyjnego, utworzonego ustawą z d. 26. stycznia 1897. Dz. u. p. Nr. 33.

Jeżeli bowiem, jak to Wydział krajowy w sprawozdaniu swem wykazał, stolicy państwa, która z powodu skoncentrowania tamże władz znajduje się w korzystniejszym położeniu od miast prowincjonalnych — ustawami z 18. lipca 1892, 9 go kwietnia 1894 i 23-go maja 1896 — przyznano ze skarbu państwa na koleje miejskie 87½% względnie 85% zasiłek 73,440.500 zł., na regulację Wiedunki 33⅓% zasiłek 5,000.000 zł., na kanały wzdłuż odnogi Dunaju 563.000 zł. a na urządzenie portu handlowego i zimowego w odnodze Dunaju 66⅔% zasiłek 6,666.667 zł. razem 85,670.167 zł., jeżeli z państwowego funduszu inwestycyjnego przyznano w r. 1897 na budowle publiczne dla miasta Pragi zasiłek 2,000.000 zł., jeżeli dalej fundusz inwestycyjny pokryć ma koszta budowy portów na Łabie i Wełtawie w nieoznaczonej dotychczas łącznej wysokości (na rok 1897 przyznano 340.000 zł. i tyleż wstawiono do preliminarza na r. 1898); jeżeli wreszcie fundusz inwestycyjny ponosi ⅔ części kosztów kanalizacji Łaby i Wełtawy, — obliczonych na 12,950.000 zł., tj. 8,634.000 zł. — to słusznem jest, aby dla robót, w których interesowaną jest stolica największego kraju koronnego w państwie, udzielono z funduszu inwestycyjnego 30% zasiłek w kwocie 865.500 zł. a to w drobnych ratach po 48.083⅓ zł. rocznie.

Licząc na to poparcie regulacyi Pełtwi z państwowego funduszu inwestycyjnego, proponuje komisya pokrycie kosztów zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w ten sposób, iż fundusze publiczne: krajowy, państwowy, melioracyjny i państwowy inwestycyjny przyczyniłyby się 30% datkami po 865.500 zł., na strony zaś interesowane przypadłby datek 10% w kwocie 288.500 zł.

Ażeby jak najrychlej umożliwić miastu Lwowu zasklepienie Pełtwi i kanalizację przedmieścia Żółkiewskiego, zamierza Wydział krajowy w razie dojścia do skutku przedsiębiorstwa, podjąć roboty równocześnie na 3 punktach, postępując z dołu do góry, mianowicie: od ujścia Pełtwi do Bugu, od młyna w Połtwi i od Zniesienia w górę. Mimo tego podziału roboty i użycia trzech techników do prowadzenia robót, budowa potrwa lat ośmnaście, tak, iż coroczne raty funduszy publicznych wyniosą po 48.083⅓ zł., datków zaś konkurencyjnych 16.027 zł. 78 ct.

Przy powyższym rozdziale kosztów wynosić będzie obciążenie jednego morga datkiem konkurencyjnym z tytułu osuszenia i ochrony od zalewu 15 zł. 4 ct., z tytułu zaś nawodnienia samego 14 zł. 72 ct. Datki więc konkurencyjne z każdego morga osuszonego i ochronionego od zalewu wynosić będzie 15 zł. 4 ct., z każdego zaś morga objętego nadto nawodnieniem 15.04 + 14.72 razem 29 zł. 76 ct.

Co się tyczy kodyfikacyi projektu ustawy, zauważa komisya, że proponowany przez Wydział krajowy tekst ustawy jest nieco odmienny od dotychczasowych specjalnych ustaw melioracyjnych, wedle których w zastosowaniu postanowienia §. 45. kraj. ustawy wodnej przeprowadzono roboty melioracyjne w drodze przymusowej. Ponieważ jednak postanowienie §. 45. powołanej ustawy odnosi się tylko do robót regulacyjnych i osuszenia; projekt zaś regulacyi Pełtwi obejmuje także nawodnienie, którego nie można zarządzić w drodze przymusowej, — zatem rozpoczęcie robót i wejście w życie ustawy o regulacyi Pełtwi, zależnem będzie od zawiązania dobrowolnej spółki wodnej, — do czego potrzebną jest większość dwóch trzecich części powierzchni włączanej do projektu nawodnienia. — Z tego powodu zamieścił Wydział krajowy w projekcie ustawy §. 8., wedle którego termin rozpoczęcia robót oznaczony ma być w rozporządzeniu wykonawczem, dopiero po zawiązaniu spółki wodnej i dokonaniu repartycyi datków konkurencyjnych.

Jakkolwiek wedle tego stanu rzeczy nie można oczekiwać rychłego rozpoczęcia robót; to jednak komisya uważa za niezbędne objaśnienie w tej sprawie woli Wysokiego Sejmu i uchwalenie przedłożonego projektu ustawy, ażeby Wydział krajowy mógł się po-

starać o przeprowadzenie reambulacyi projektu, wyjednać u c. k. Rządu decyzję co do przyznania zasiłków z państwowego funduszu melioracyjnego i inwestycyjnego; następnie zaś prowokować zawiązanie spółki wodnej. Te czynności przygotowawcze połączone będą ze znaczniejszymi kosztami, które obciążą fundusz krajowy i mogą być podjęte dopiero wówczas, skoro przynajmniej ze strony jednego czynnika ustawodawczego t. j. Wysokiego Sejmu zrealizowanie przedsięwzięcia będzie zapewnionem.

Na podstawie powyższych wywodów komisya gospodarstwa krajowego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony /. projekt ustawy o regulacyi rzeki Pełtwi z dopływami.

Uchwałą powyższą zostają załatwione petycje l. s. 804, 843 i 844 gmin Zamarstynów i Barszczowice, tudzież Urzędu parafialnego w Barszczowicach o regulację Pełtwi.

Lwów, d. 12. lutego 1898.

Przewodniczący:

Gorayski.

Sprawozdawca:

Stadnicki.

Alegat 1. do sprawozdania komisji gospodarstwa krajowego o regulacji Pełtwi.

Oznaczenie stanu wody	Ilość wody jaka wypływa z Pełtawy ze Lwowa w ciągu roku m ³	Jeden metr sześcienny wody Pełtwi zawiera			Z wodą Pełtwi wypływa w ciągu roku			Cena targowa we Lwowie w centach za kilogram			Wartość teoretycznie w wodzie Pełtwi zawartych części nawozowych						Ogólna wartość nawozu	
		gramów			kilo gram ó w			kilo gram			w wodzie						wartość	
		azotu	kwasu fo-sforowego	tlenku potasu	azotu	kwasu fo-sforowego	tlenku potasu	azotu	kwasu fo-sforowego	tlenku potasu	azotu		kwasu fo-sforowego		tlenku potasu		złr.	ct.
Średnia woda normal-na na wiosnę (marzec i kwiecień) . . .	475.000	70,88	31,35	150,70	33.688	14.891	71 583	67	20	15	22.557 56	2.978 20	10.737 45	36.273 21				
Średnia woda normal-na w innych porach	8,249.000	36,55	7,89	41,70	301 501	65.085	344.783	"	"	"	202.005 67	13.017 00	51.717 45	266.740 12				
Wielka woda wiosenna (11 do 12 dni) . . .	791.000	168,40	37,11	135,60	133.204	29.354	107.260	"	"	"	89.246 68	5.870 80	16.089 00	111.206 48				
Wielka woda letnia (w 7 dniach)	2.764.000	72,59	39,67	81,00	200.639	109.648	223.884	"	"	"	134.428 13	21.929 60	33.582 60	189.940 33				
Ogółem . . .	12,279.000	348,42	116,02	409,00	669.012	218.978	747.510	.	.	.	448.238 04	43.795 60	112.126 50	604.160 14				

U s t a w a

z dnia o regulacji rzeki Pełtwi z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacja rzeki Pełtwi z dopływami, tudzież nadowodnienie gruntów nadbrzeżnych, mają być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę tej regulacji i melioracji służyć ma projekt techniczny Wydziału krajowego z r. 1898, który preliminuje kosztą regulacji na 1,950.000 zł. w. a., kosztą zaś nawodnienia na 935.000 zł. w. a., razem na 2,885.000, zł. w. a.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższych sum kosztorysowych.

§. 3.

Koszta regulacji i nawodnienia włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Fundusz regulacyjny ma być utworzony:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości trzydziestu procent preliminowanych kosztów;

b) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl §. 6. ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116. w wysokości trzydziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) z datku państwowego funduszu inwestycyjnego w wysokości trzydziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

d) wreszcie z datków właścicieli gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, w wysokości dziesięciu procent preliminowanych kosztów budowy, a to wedle miary ustanowionej przepisami §§. 65 i 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38.

§ 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesowanych w §. 3. pod d) wymienionych, zawiązaną będzie przez

Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do wyboru i liczby członków wydziału tej spółki określi statut przez Władzę polityczną ułożyć się mający.

§. 5.

Datki oznaczone w §. 3. pod a) b) c) i d) mają być oddane do rozporządzenia w czasie budowy w równych ratach rocznych z góry z tem ograniczeniem, iż rzeczywista wypłata zasiłków krajowych i państwowych odbywać się ma w granicach rat rocznych w miarę potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

- 1) z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przez regulację gruntów, jako kapitału zakładowego;
- 2) z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy;
- 3) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp Pełtwi z dopływami i rowów.

Dalsze postanowienia co do rozkładu reszty kosztów utrzymania na kraj i strony interesowane, ewentualnie utworzenia w tym celu jednej lub więcej spółek wodnych i innych zarządzeń potrzebnych do konserwacji wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§. 7.

Wykonanie robót, zarówno jak i zarządu funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i stronom interesowanym przyznanym zostaje wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, co do czasu trwania budowy, terminów płatności i sposobu uiszczania datków, oraz co do ewentualnego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, który ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 8.

Termin rozpoczęcia robót, który nastąpić ma dopiero po zawiązaniu spółki wodnej i dokonaniu repartycji datków konkurencyjnych oznaczony zostanie w rozporządzeniu wykonawczem.

§. 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.